

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
2015
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

A1.

Το παράδειγμα αυτό παρακίνησε κάποιον παπουτσή να μάθει τον ίδιο χαιρετισμό σ' ένα κοράκι. Για πολύ καιρό κόπιαζε μάταια' κάθε φορά που το πουλί δεν απαντούσε, ο παπουτσής συνήθιζε να λέει: «Κρίμα στον κόπο μου (ή: έχασα το λάδι και τον κόπο μου)».

.....

Αν όμως τυχαία, όπως συμβαίνει συνήθως, χάσουν την εξουσία, τότε γίνεται αντιληπτό (ή: τότε καταλαβαίνουν) πόσο υπήρξαν στερημένοι από φίλους (ή: πόσο τους έλειπαν οι φίλοι). Αυτό είναι που λένε ότι είπε ο Ταρκύνιος, όταν ήταν εξόριστος: «Τότε (μόνον) κατάλαβα ποιους είχα πιστούς φίλους, ποιους άπιστους, όταν δεν μπορούσα πια να ανταποδώσω τη χάρη ούτε σε εκείνους ούτε σε αυτούς».

.....

Η Πορκία, η σύζυγος του Βρούτου, όταν έμαθε το σχέδιο του άντρα της να δολοφονήσει τον Καίσαρα (ή: για τη δολοφονία του Καίσαρα), ζήτησε ένα μαχαιράκι (ή: ξυράφι) μανικιουρίστα τάχα για να κόψει τα νύχια της και αυτοτραυματίστηκε μ' αυτό, καθώς της γλίστρησε δήθεν τυχαία. Έπειτα ο Βρούτος, αφού κλήθηκε στην κρεβατοκάμαρά (της) από τα ξεφωνητά των υπηρετριών, ήρθε για να τη μαλώσει, γιατί τάχα (κατά τη γνώμη του) είχε κλέψει την τέχνη του μανικιουρίστα.

B1. A

pari

diutius

inopum

haec

quo

neuter

cultelli

ungues

mihi

eius

B1. B.

Ea exempla sutores quosdam incitaverunt / ere.

B2.

doctu

respondendo

solentium

perdam

faciendus

casuris

sunto

diceremur

fert

referre

interfice

cognoscetis

elaberentur

resecuerit

obiurgavisse

Γ1α.

postquam (Brutus) vocatus est.

Η συγκεκριμένη μετοχή αναλυόμενη με τον σύνδεσμο postquam (δημιουργεί μια δευτερεύουσα χρονική πρόταση) απαιτεί Οριστική Παρακειμένου, γιατί η πράξη ενδιαφέρει μόνο από χρονικής άποψης και ο Παρακείμενος δηλώνει ότι η πράξη συντελέστηκε στο παρελθόν (δηλώνει το προτερόχρονο).

Γ1. β.

Tum intellexi: “Quos fidos amicos habui/habueram?”

Γ1. γ.

Homines dicunt Porciam, Bruti uxorem, cultellum tonsorium poposcisse.

Γ1. δ.

quod Tarquinius dixisse fertur exulans.

Πρόκειται για το φαινόμενο της άρσης του λατινισμού. Το ρήμα fertur αποτελεί παθητικό τύπο λεκτικού-δοξαστικού ρήματος το οποίο εκλαμβάνεται στα Λατινικά ως προσωπικό ρήμα, επομένως το υποκείμενό του θα τεθεί σε πτώση ονομαστική (Tarquinius). Το συγκεκριμένο ρήμα όμως απαιτεί και ειδικό απαρέμφατο σε χρόνο Παρακείμενο (dixisse). Το υποκείμενο όμως του απαρεμφάτου, επειδή εξαρτάται από το συγκεκριμένο ρήμα, κατ' εξαίρεση δε θα δεχτεί το υποκείμενό του σε πτώση αιτιατική, αλλά σε πτώση ονομαστική και επομένως θα είναι το ίδιο με το υποκείμενο του ρήματος (Tarquinius). Το αντικείμενο του απαρεμφάτου δεν αλλάζει (παραμένει quod, δηλαδή στην ίδια πτώση, σε αιτιατική) και υφίσταται αλλαγή η μετοχή, η οποία θα πρέπει να είναι συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος και του απαρεμφάτου. Επομένως και αυτή θα πρέπει να τεθεί σε πτώση ονομαστική (exulans).

Γ2α.

Id exemplum sutorem quendam incitat, ut corvum doceat parem salutationem.

Στη συγκεκριμένη πρόταση (πρόκειται για δευτερεύουσα βουλητική πρόταση) γίνεται εφαρμογή της ακολουθίας των χρόνων. Επειδή υπάρχει εξάρτηση από ρήμα αρκτικού χρόνου (incitat) θα πρέπει η δευτερεύουσα πρόταση να εκφέρεται με Υποτακτική Ενεστώτα για να δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν. (Επιπλέον ισχύει και η ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων, δηλαδή υπάρχει συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση ή η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της).

Γ2.β.

Το αντίθετο του πραγματικού για το παρόν

Υπόθεση: Quodsi forte caderent (Υποτακτική Παραρτατικού)

Απόδοση: tum intellegeretur (Υποτακτική Παραρτατικού)

Το αντίθετο του πραγματικού για το παρελθόν

Υπόθεση: Quodsi forte cecidissent (Υποτακτική Υπερσυντελικού)

Απόδοση: tum intellectum esset (Υποτακτική Υπερσυντελικού-επιλέγουμε στο ρήμα ουδέτερο τύπο, επειδή είναι απρόσωπο)

Γ2γ.

- τελική πρόταση: ut Brutus obiurgaret eam
- αναφορική-τελική πρόταση: qui obiurgaret eam
- αιτιατική σουπίνου: obiurgatum eam
- causa/gratia + γενική γερουνδίου: obiurgandi eam causa/gratia (Υποχρεωτική γερουνδιακή έλξη λόγω εμπρόθετου γερουνδίου). Επομένως ο τελικός τύπος είναι: obiurgandae eius causa/gratia.

Φιλολογοί:

Πανδώρα Κυριαζή

Σοφία Καρπουζλή

Ειρήνη Νίκαρη

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΗ

• ΑΘΗΝΑ: ΣΟΛΩΝΟΣ 101	ΤΗΛ. 2103828854 – 2103845239
• ΠΑΓΚΡΑΤΙ: ΑΓ. ΦΑΝΟΥΡΙΟΥ 30	ΤΗΛ. 2107520883 – 2107519429
• ΒΥΡΩΝΑΣ: ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΗ 10	ΤΗΛ. 2107669192 – 2107666233
• ΠΕΙΡΑΙΑΣ: ΗΡ.ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 30	ΤΗΛ. 2107520883 – 2107519429
• ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΖΗΡΙΑΔΗ: Σπάτα	ΤΗΛ. 2106685715 – 2106685600

www.spoudi.gr, e-mail: info@spoudi.gr
/spoudibyronas@gmail.com/spoudipeiraias@otenet.gr

